

СТАНОВИЩЕ

от проф. Димитър Василев Делчев

Национална художествена академия

относно обявен от НХА конкурс за професор по “Скулптура“ за нуждите на катедра „Керамика и дизайн на порцелан и стъкло“,

обнародван в Държавен вестник – Брой 01 от 02.01.2024 г.

кандидат: доц. д-р Момчил Емилов Мирчев

- Професионалната биография на Момчил Мирчев е белязана от академично образование в областта на изобразителното изкуство. Той завършва Национална художествена академия специалност „Скулптура“, като магистър (2004 г.). През 2012 година защитава докторат по Изкуствознание и изобразителни изкуства на тема “Пропорциите в скулптурата, теоретически и педагогически проблеми.”, и от същата година е главен асистент по Скулптура към катедра „Керамика“, НХА.

Между 2006 и 2012 е преподавател в НУИИ „Илия Петров“, гр. София.

През 2007 година става член на СБХ, секция „Скулптура“. През 2016 година става Член на Управителния съвет към секция „Скулптура“ на СБХ, а през 2021 г. е Член на Управителния съвет на СБХ.

Ръководител на катедра „Керамика и ДПС“, НХА от 2020-2024г., Член на Контролен съвет НХА, Зам. Председател на Общото събрание на ФПД, НХА, а от 2024 г. е Председател на Общото събрание на ФПД, НХА.

Извън изброените образователни степени, преподавателски опит и административни дейност и отговорност Момчил Мирчев представя впечатляваща творческа и професионална биография.

През последните пет години между 2019 и 2024 година тя е изпълнена с множество съвместни изложби, както и самостоятелни такива: 2022 Самостоятелна изложба „Скулптура“, галерия СБХ, Шипка 6; 2021 Самостоятелна изложба „Скулптура“ галерия „Околийска къща“, гр. Дупница; 2019 Самостоятелна изложба „Скулптура и рисунка“ Исторически музей, гр. Панагюрище;

В този период Мирчев е отличен с награди в конкурси: 2023 Награда за Скулптура в Национална изложба за изобразително изкуство на Художествена галерия „Димитър Добрович“, гр. Сливен; 2021г. Първа награда в Национален конкурс на „Ротари България“ организиран от СБХ, „Щипка 6“, гр. София;

- От представените в автобиографичната справка резултати от научната дейност

на кандидата за придобиване на академична длъжност „професор“ в изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б от ЗРАСРБ за научна област 8 Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство, е видно, че те са изпълнени.

През 2022 година участва в Национална научна конференция „Съвременните аспекти и методи на преподаване във визуалните изкуства“, 24 - 25.03.2022 г., НБУ, гр. София.

Научен ръководител е на успешно защитил докторантура, ас. д-р Любомир Григоров преподавател по скулптура в катедра „Резба“ НХА тема на дисертационен труд: „Портретът в българската скулптура през XX в.“, както и на отложила защита, редовен докторант Мария Дянкова - катедра „Керамика и ДПС“ тема на дисертационен труд: „Процеси, явления и тенденции в българската керамика през 80-те и 90-те години на XX век (1981-1990)“.

Момчил Мирчев е куратор и ръководител на следните проекти, изложби и дарения:

2022 г. Ръководител проект по Научна и художественотворческа дейност; каталог Емил Мирчев, и куратор на изложбата „70-години от рождението на проф. Емил Мирчев“ в галерия „Академия“, гр. София;

2021 г. Дарение на Община Дупница, портрет на „Васил Левски“ автор проф. Емил Мирчев;

2020 г. Куратор на изложбата „70-години от рождението на проф. Емил Мирчев“ в галерия „Околийска къща“, гр. Дупница;

2019 г. Куратор на изложба „70-години от рождението на проф. Емил Мирчев“ Исторически музей, гр. Панагюрище;

В творческата си автобиография кандидатът представя дванадесет цитирания в издания с ISSN, ISBN, ISO/SGS за периода между 2019 и 2023 година.

- Момчил Мирчев е автор предствящ широк диапазон на творческите си изяви – от малка пластика до монументална скулптура. В хабилитационния си труд в рамките на 87 страници той описва своята биография и творческа автобиография, показва основните направления на своята работа - „Скулптури от керамичен материал“ и „Монументална скулптура“, обосновава своите приноси, представя като извън хабилитационен труд два цикъла „Портрети“ и „Малка пластика. Конкурси“, и завършва с обучението на студенти и работата си като водещ преподавател по Скулптура в катедра „Керамика и Дизайн на порцелан и стъкло“, специалност Керамика.

- Хабилитационният труд „Скулптурата. Перспективи и възгледи“ се основава на творческия опит на Момчил Мирчев в областта на скулптурата. Той е споделено откровение за пътя на художника, и за личния му свят на автор търсещ и намиращ „вдъхновението като особено състояние е голямата енигма на творческата изява“, както и нова линия на формоизграждане и надграждане чрез най-важното за него изразно средство – материалът. Според авторът „Материалите имат в себе си силата да предават

различни концепции, реализации на идеи и, следователно, изборът им е в зависимост от това, какво иска да каже авторът със своите творби“.

Същинската част на хабилитационния труд – представените скулптури от керамика, монументална скулптура в дърво и инокс, портрети, и малка пластика в бронз са четирите раздели в които Мирчев ситуира своята работа като доказателство за изградена собствена пластична култура – „от фигуративната традиция“ до „пътищата, открити от модернизма и кубизма“. Употребените от него два различни стила подчертават конкретни търсения през периода от последните години. В техните корени са „Философският замисъл, разработване и владеење на натурата и в последващ етап, като надграждане, стилизиране, обобщаване на обемите и формите, инспирирани от натурата, са важна стъпка за мен като автор. Изграждането и развитието на собствен творчески стил и почерк ме прави разпознаваем в съвременния художествен живот в страната и чужбина“.

В първия раздел „Скулптури от керамичен материал“ Мирчев представя двадесет и две пластики с изразителни и чисти форми, като разделът от експресивни и знакови силуети дава своя принос в съвременното изкуство, а стремеж на автора е да обедини и съчетае скулптурна и архитектурна форми, и да създаде нов етап в творчеството си. Друг акцент в пластиките са отделни равнини и елементи, детайли, фактури и ажюри, които да поемат и отразяват падащата светлина, собствено образуваща графични и живописни стойности на обемите, и собствено засилваща и допълваща основния композиционен замисъл на творбата.

В раздел „Монументална скулптура“ авторът представя един конкурсен проект „Паметник на Васил Левски“ в град Габрово (2022 г.), и шест реализирани творби. От 2024 година са „Сътворение“ и „Начало“ - пластики в дърво, в с. Владимир, община Радомир. От 2023 година са „Птици“ на Национален симпозиум по дървопластика, гр. Троян, Четвърти симпозиум в керамика „Вода, земя и огън“ с. Дълбок дол, Община Троян и „Ритъм“ (в материал стомана) от Национална изложба скулптура в СБХ, Шипка 6. От 2019 година са Монументална скулптурна композиция „Птици“, с. Чавдар, Софийска област, както и „Орел“ от Скулптурен симпозиум в дърво, в комплекс Пампорово, Община Смолян.

Тук авторът изследва реализцията на монументално-обемни творби в екстериорните пространства, използвайки категорични композиции, подчертаващи материалността. Изследва пространството, в което са ситуирани творбите, и го определя като „първостепенен елемент от строежа на творбата“. Изтъква формоизграждащите елементи и вътрешния им смисъл като контакт между зрителя и творбата. В заключение авторът представя собствената си оценка: „постигам разпознаваема характеристика, знаковост, стил, в сферата на съвременната скулптура и пластичната трактовка в новото време“.

Изброени са приносите и като скулптор и като преподавател. В раздел „Скулптури от керамичен материал“ е разработена съвременна линия в изграждането на структурно-геометрични обеми и форми и оригинални образни решения. Успешен е синтезът между скулптура и архитектура при монументалните реализации. В „Портрети“ подробно се анализира скулптурно-експресивният пластически език на автора, съчетан с традициите

на българския портрет. В раздел „Малка пластика“ са реализирани оригинални силуетно-знакови пластични решения.

Като преподавател в НХА доц. д-р Момчил Мирчев разширява полето на изява на студентите от катедра „Керамика“ като в педагогически план разработва методи на преподаване в полза на студентите.

В хабилитационния си труд доц. д-р Момчил Мирчев показва допълнителни извънхабилитационни работи обединени в двата раздела – „Портрети“ и „Малка пластика. Конкурси“. Те допълват и творческия диапазон и стремежите на автора.

В структурата на хабилитационния труд са вплетени и творческите и теоретични аспекти и реализациите на творбите. Съдържанието на текста подчертава една лична самооценка. Цитирам: „Развитието на моите творчески качества, включително наблюдателност и техническа сръчност, основни за един скулптор, дават и осигуряват богатство от форми, емоционални състояния и темперамент“. Приложеният снимков материал илюстрира работата на автора през последните пет години. Обемът творби, както и собствения пластичен изказ, с който той търси и насища формата като „започва от натурата и надгражда с метафорични превъплъщения в абстрактно-обемно изчистени форми и силуети“, показват личния капацитет и завидната творческа енергия.

От изброените дотук обща характеристика и професионална биография на кандидата, съпоставяне на минималните национални изисквания с резултатите от научната дейност на кандидата за придобиване на академична длъжност „професор“, основни направления в творческата работа на кандидата, характеристика и оценка на качествата на хабилитационния труд, възниква следното заключение:

Въз основа на творческите приноси и цялостната преподавателска практика, предлагам на почитаемото жури да гласува положително за заемане на академичната длъжност „професор“ по „Скулптура“ в катедра „Керамика и Дизайн на порцелан и стъкло“, специалност Керамика. на доц. д-р Момчил Мирчев.

Проф. Димитър Делчев

София, 09.2024 г.